

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2024-2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	FACULTATEA DE ISTORIE, LITERE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.3. Departamentul	DEPARTAMENTUL ISTORIE, ARHEOLOGIE ȘI PATRIMONIU
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO*	ISTORIE/istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), politolog (COR 263304)/ Cod calificare conform ESCO: 2633 – Philosophers, historians and political scientists; 2422 – Political advisers/ Acces în ciclul de masterat

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	INTRODUCERE ÎN ISTORIOGRAFIA ROMÂNEASCĂ A SECOLULUI XX			2.2. Cod disciplină	I.3107B		
2.3. Titularul activității de curs	Conf.univ.dr. LAURA STANCIU						
2.4. Titularul activității de seminar	Drd. Timotei Oprea						
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	Op

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					33
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					23
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					
Examinări					3
Alte activități (cercuri studentesti, conferinte studentesti)					6

3.7 Total ore studiu individual	33
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	ISTORIA ROMÂNIEI ÎN SECOLUL XX ISTORIOGRAFIE ROMÂNEASCĂ
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Amfiteatru dotat cu videoprojector și ecran de proiecție
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sala dotata cu videoprojector și ecran de proiecție

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor, metodelor de bază ale domeniului Istorie și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională.
-------------------------	--

Competențe transversale	CT3. Conștientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru dezvoltare personală și profesională.
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea aprofundată a abordărilor fundamentale vizând conceptele specifice Istoriografiei contemporane românești O exprimare în scris și oral eficientă și corectă din domeniul Istoriei istoriografiei românești și din domeniile conexe. O capacitate de corelare a problemelor similare din diferite culturi specifice epocii moderne.
7.2 Obiectivele specifice	Înșușirea principalelor abilități de cercetare în domeniul istoriei istoriografiei; Familiarizarea cu conceptele specifice domeniului și cu dezbaterile istoriografice majore; Capacitatea de interpretare critică a surselor și a scrierilor istoriografice; Abilitatea de construire a unui discurs istoriografic coerent, prin utilizarea corectă a surselor, încadrarea evenimentelor în contextul istoric și propunerea unor interpretări noi, deschise spre dialogul cu alte științe socio-umane, care să aducă un progres al cunoașterii; Înșușirea normelor privind metodologia și etica cercetării; Capacitatea de aplicare practică a cunoștințelor teoretice asimilate, prin participarea la proiecte și activități de cercetare arheologică, istorică și de conservare și protejare a patrimoniului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere. Filoanele istoriografiei românești din a doua jumătate a secolului XX a. Prezentarea conținutului și obiectivelor cursului. b. Bibliografia cursului	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
II. Istoriografia confesională românească. Scrisul istoric ortodox al secolului XX. Chestiunea obiectivității în profesia istoricului român.	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, învățare prin descoperire, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
III. Istoriografia confesională românească. Scrisul istoric greco-catolic al secolului XX. Chestiunea obiectivității în profesia istoricului român.	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, interpretare de text, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
IV. Istorie și politică în România. Istoria și istoricii de la un regim la altul. Revistele de specialitate	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, învățare prin descoperire, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
V. Istorie și politică în România. Direcții și tendințe în istoriografiile regionale 1. Transilvania	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, interpretare de text, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
VI. Istorie și politică în România. Direcții și tendințe în istoriografiile regionale	Prelegere Problematizare	2

2. Moldova	Fixarea cunoștințelor (conversație, interpretare de text, recapitulare) Notițe de curs în format digital	
VII. Istorie și politică în România. Direcții și tendințe în istoriografiile regionale 3. Muntenia	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, învățare prin descoperire, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
VIII. Instalarea monarhiei în Principatele Române. Proclamarea Istoria în instituții: Universitățile, instituțiile de cercetare, muzeele.	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, interpretare de text, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
IX. Genuri și tendințe în istoriografia actuală. Situația istoriografiei românești după 1989.	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, interpretare de text, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
X. Dinamica orientărilor actuale în istoriografie. Seminar Orientări în istoriografia română actuală. Cazul Periodicelor. <i>Anuarele Museelor, Anuarele Institutelor Academiei Române, Analele Universitare etc.</i>	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, învățare prin descoperire, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
XI. Dinamica orientărilor actuale în istoriografie: Istoriografia română de gen după 1990.	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, învățare prin descoperire, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
XII. Noile orientări în istoriografia actuală: direcții și tendințe. Periodicele - cunoașterea și recunoașterea lor.	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, învățare prin descoperire, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
XIII. Științele auxiliare ale istoriei azi și dinamica acestora (arheologie, muzeologie, arhivistică, genealogie, istoria artei) Studii integrate de istorie. Apelul la interdisciplinaritate (statistică, demografie, antropologie, sociologie): Toader Nicoară, Ioan Bolovan, Sorina Bolovan, Simona Nicoară.	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, învățare prin descoperire, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
XIV. Concluzii. Discutarea potențialelor teme de cercetare în problematica cursului.	Prelegere Problematizare Fixarea cunoștințelor (conversație, interpretare de text, recapitulare) Notițe de curs în format digital	2
Bibliografie		
<ol style="list-style-type: none"> Boia, Lucian, <i>Mitologia științifică a comunismului</i>, „Humanitas”, București, 1999, p. 82-109. Boia, Lucian, <i>Istorie și mit în conștiința românească</i>, București, „Humanitas”, 1998, passim. Domenach, Jean Marie, <i>Anchetă despre ideile contemporane</i>, București, „Humanitas”, 1991. Finley, M.I., <i>Uz și Abuz de Istorie</i>, București, Editura Rao, 2000. Guerreau, Alain, <i>Viitorul unui trecut incert. Ce fel de istorie a Evului mediu în secolul al XXI-lea?</i> Chișinău, Editura Cartier, 2003. 		

6. Hitchins, Keith, *Mit și realitate în istoriografia românească*, Traducere de Sanda Gorjanu, București, Editura Enciclopedică, 1997.
7. Marino, Adrian, Antohi, Sorin, *Al treilea discurs: cultura, ideologie și politica în România*, Iași, Polirom, 2001.
8. Murgescu, Bogdan, *A fi istoric în anul 2000*, București, Editura ALL, 2000.
9. Nicoară, Toader, *Clio în orizontul mileniului trei. Explorări în istoriografia contemporană*, Cluj Napoca, Editura Accent, 2002.
10. Pecican, Ovidiu, *Poarta leilor. Istoriografia tânără din Transilvania (1990-2005)*, 2 vol. Cluj Napoca, Editura Grinta, 2005.
11. Pecican, Ovidiu, *Ce istorie scriem*, Cluj Napoca, Fundatia culturala Ideea Europeana, 2006.
12. Pop, I. A., *Istorie, adevărul și miturile*, București, Editura Enciclopedică, 2002.
13. Veyne, Paul, *Cum se scrie istoria*. Text integral. Traducere din limba franceză de Maria Carпов, București, "Meridiane", 1999.
14. Zub, Alexandru, Antohi, Sorin, *Oglinzi retrovizoare. Istorie, memorie și morală în România. Alexandru Zub în dialog cu Sorin Antohi*, Iași, Polirom, 2002.
15. Zub, Al., „Miturile istoriografice în România ultimei jumătăți de secol”, în *Miturile comunismului românesc*, sub direcția lui Lucian Boia, București, Editura Nemira, 1998, p. 85-98.
16. Zub, Al., *Discurs istoric și tranziție în căutarea unei paradigme*, Iași, Institutul European, 1998.
17. Zub, Al., *Orizont închis. Istoriografia română sub comunism*, Iași, Institutul European, 2000.
18. Zub, Al., *Istorie și finalitate. În căutarea identității*, Iași, Polirom, 2004

Seminar-laborator		
1. Seminar introductiv. Prezentarea generală a seminarului; discutarea temelor tratate în seminar. Bibliografia generală obligatorie a seminarului. Bibliografia seminarului	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația Bibliografie cu acces digital	2
2. Vocația sintezei în istoriografia românească: Silviu Dragomir, Zenovie Pâclișanu, Nicolae Iorga, C.C.Giurescu, E.Lovinescu, Virgil Vătășianu.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Bibliografie cu acces digital	2
3. Memorialistica și istoria: G.I. Brătianu, Nicolae Iorga, C. C. Giurescu, David Prodan, Alexandru Zub.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Bibliografie cu acces digital	2
4. Istorie și politică. Istoriografia românească în primii ani ai regimului comunist: Mihai Roller, Victor Chereșteșiu, Lucian Blaga, Silviu Dragomir, Alexandru Lapedatu, Andrei Oțetea, Constantin Daicoviciu, Zenovie Pâclișanu, Mihail Berza, D. M. Pippidi, Ion.Nistor.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Bibliografie cu acces digital	2
5. Istoriografia română a secolului XX. Tendințe și direcții. De la istoricul captiv la obiectivitatea istoricului.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Bibliografie cu acces digital onstrația	2
6. Istoriografia română în anii '80: Vlad Georgescu, Radu Popa, Șerban Papacostea, David Prodan, Ștefan Ștefănescu, Ștefan Pascu, Hadrian Daicoviciu, Fr. Pall, Gh. Platon, Gheorghe Buzatu, Ioan Bulei, Apostol Stan, Ioan Lungu.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Bibliografie cu acces digital	2
7. Istoria și istoricii de la un regim la altul. Cazul românesc. Discutarea principalelor tendințe bibliografice.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Bibliografie cu acces digital	2
Bibliografie Boia, Lucian, <i>Capcanele istoriei. Elita intelectuală românească între 1930 și 1950</i> , București, "Humanitas", 2011. Bocșan, Nicolae, <i>Memorialistica revoluției de la 1848 din Transilvania</i> , Cluj-Napoca, 1988. Boia, Lucian, <i>Germanofili. Elita intelectuală românească în anii primului război mondial</i> , București, Humanitas, 2009. Constantiniu, Florin, <i>O istorie sinceră a poporului român</i> , București, 2008. Durandin, Cathrin, <i>Istoria românilor</i> , Iași, 1998.		

Georgescu, Vlad, *Ideile politice și iluminismul în Principatele Române (1750-1831)*, București, 1972.
 Hitchins, Keith, *The Identity of Romania*, București, Univers Enciclopedic, 2009.
 Idem, *România 1866-1947*, București, 1994.
 Idem, *A concise History of Romania*, Cambridge University Press, 2014.
 Miron, Greta, *O istorie a istoriografiei*, Cluj-Napoca, Mega, 2019.
 Mitu, Sorin, *Enciclopedia imaginariilor din România. III Imaginar istoric*, Iași, Polirom, 2020.
 Müller, Florin, *Politică și istoriografie în România (1948-1964)*, București, 2003.
 Opreș, Ioan, *Istoricii și securitatea*, vol. I-II, București, Editura Enciclopedică, 2004-2006.
 Stanciu, Laura, *Biografia unei atitudini: Petru Maior (1760-1821)*, Cluj-Napoca, Risoprint, 2003.
 Stanciu, Laura, *Voci și roluri feminine în istoriografia românească: mediul academic*, în *Discobolul*, nr. 106-108, 2006, p. 250-265.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Continutul disciplinei a fost evaluat de către Comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu, în componenta careia intra și câte un reprezentant al absolvenților și câte un reprezentant al angajatorilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	1.1. Claritatea exprimării în comunicarea scrisă 1.2. Abordarea interpretativă a problematicii 1.3. Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului istoric în contexte europene 1.4. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite 1.5. Prezență 85%	scrisă (S): lucrare scrisă; eseu interpretativ.	55%
10.5 Seminar/laborator	2.1. Formularea unui punct de vedere profesional asupra fenomenului istoric, pornind de la pozițiile exprimate în istoriografia de specialitate; 2.2. Prezență 85%	scrisă (S): lucrare scrisă; eseu interpretativ.	45%

10.6 Standard minim de performanță:
 Cunoașterea principalelor repere, precum și abordări fundamentale privitoare la istoria istoriografiei românești în secolul XX. Pentru promovare este necesară obținerea notei minime 5.

Demonstrarea competențelor prin:
 Integrarea istoriei istoriografiei românești în contextul mai larg al istoriei istoriografiei europene și universale.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

05.10.2024

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

17.09.2024